УДК [811.111] : 81.374:004.9

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СЛОВНИКОВИЙ СКЛАД АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Федоренко О.О., викладач

Запорізький національний університет

Стаття присвячена змінам словникового складу англійської мови, які відбуваються під впливом розвитку новітніх технологій.

Ключові слова: інформаційні технології, інновації, віртуальний простір, ретроніми, мобільні технології

Федоренко Е.А. ВЛИЯНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА СЛОВАРНЫЙ СОСТАВ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА / Запорожский национальный университет, Украина

Статья посвящена изменениям словарного состава английского языка, которые происходят под влиянием развития инновационных технологий.

Ключевые слова: информационные технологии, инновации, виртуальный простор, ретронимы, мобильные технологии

Fedorenko E.A. THE IMPACT OF INFORMATION TECHNOLOGY ON THE ENGLISH LANGUAGE/ Zaporizhzhya national university, Ukraine

The article deals with the changes of the English language which are brought about by the development of the innovative technologies.

Key words: information technology, innovations, virtual space, retronyms, mobile technology

Широке впровадження інформаційних технологій у всі сфери соціального життя, починаючи з 1990-х років, стало результатом інформаційної революції, яка ознаменувала новий етап у розвитку суспільства. Суспільство є соціальним середовищем мови.

Як підкреслював Ю.О.Жлуктенко, воно складає пайважливіший компонент немовного середовища [Жлуктенко 1; 28]. Безумовно, що бурхливий розвиток технологій не міг не вплинути на утворенні нових слів та словосполучень у сучасній англійській мові. Кінець минулого століття та початок нового є періодом бурхливого розвитку майже всіх соціальних сфер суспільства, однак серед них варто особливо відзначити сферу сучасної інформаційної техніки. Саме інформаційні технології і визначили вибух новоутворень, які з'явились для позначення нової інформаційної техніки, нових засобів обробки та передачі інформації [Зацний 2; 174]. Розробкою та аналізом інновацій у сфері інформаційних технологій займається значна кількість лінгвістів, серед яких Зацний Ю.А., Єнікєєва С.М., Махачашвілі Р.К., Жулінська М.О.

Об'єктом нашої статті є розвиток словникового складу, а предметом – вплив інформаційних технологій на збільшення кількості інновацій англійської мови.

Мета цієї роботи полягає в тому, щоб виявити, як розвиток новітніх технологій впливає на лексичний склад англійської мови.

Об'єктом розвідки служать інновації у сфері інформаційних технологій. Поява Інтернет призвела до утворення нового соціального простору – «кіберпростору» (**cyberspace**), або віртуального (**virtual space**). Ціла низка лексичних одиниць закріпилася за інформаційною технікою та інтернетівськими технологіями і перетворилася на ключові слова, центри словотворчих і фразотворчих парадигм.

Цей вплив безпосередньо виявився в таких сферах, як економіка, бізнес, освіта, наука, медицина, засоби масової інформації, банківська справа, культура та інших.

Була створена значна кількість нових слів для позначення понять "інтернетівської економіки". Новотворення **dot-com, dot-net, netco, online company, Internet firm** позначають "компанії, фірми, що здійснюють свою комерційну діяльність тільки через Інтернет". Для нового класу підприємців ("кіберпідприємців - людей, які займаються підприємницькою діяльністю тільки через Інтернет") були створені нові слова: **e-entrepreneur, entreprenerd, ontrepreneur**.

Інформаційні технології створили умови для появи нового виду торгівлі - електронного. Незважаючи на підйоми та падіння, такий вид "інтернетівської комерції" набуває свого поширення.

Лексичні одиниці **cybercommerce, cybershopping, E-shopping, electronic commerce, Internet shopping** використовуються для позначення торгівлі**; cybercash, cybermoney, cybercurrency, E-cash, E-money, virtual money** – для введення поняття "електронні гроші"; **cybermall, cyberplaza, cybershop, E-mall,**

electronic shop, E-partment, virtual store – для позначення електронних магазинів, торгових центрів. Традиційна торговельна установа, яка позначається неологізмом **bricks-and-mortar** (BAM), має свого "віртуального двійника –"**dotbam**.

Широке розповсюдження елекронної торгівлі створило різні форми взаємостосунків між її учасниками, для яких був утворений цілий ряд абревіатур, побудованих на омофонічності цифри "2" з прийменником "to": **B2B (business – to – business), B2C (business – to- consumer), B2B2C (business-to-business-to-consumer), C2C (consumer-to-consumer), C2B2C (consumer-to-business-to-consumer), B2E (business-to-employee), P2P (producer-to-producer, person-to-person).**

Terms like B2B, B2C, and C2C are the buzzwords that raise eyebrows.Little do they know that Internet models change so fast that they have mutated into B2B2C and C2B2C [New Straits Time, May 15,2000]

Наприкінці минулого століття з'явилося таке соціальне явище, як "освіта через Інтернет". Звичайно, інформаційні технології не могли залишити осторонь освіту. Освіта відноситься до категорії одного із самих чутливих і відкритих до нововведень соціальних просторів, яка миттєво відображає зміни у суспільстві.

Освіта стала середовищем для утворення багаточисельних неологізмів, які з'явилися для номінації нових форм та методик навчання, змін у способах обробки та передачі інформації, і особливо, нового змісту освіти.

Застосування комп'ютерної техніки призвело до утворення комп'ютеризованої освіти (**computer-aided education**), яка у свою чергу створила умови для навчання дітей у домашніх умовах (**teleschooling, cyberschool**). Але особливо широкого розмаху набула дистанційна форма навчання (**distance learning** або **distance education**) у вищих навчальних закладах. Університети Європи і США спочатку нерішуче, а потім все впевненіше, стали впроваджувати дану форму навчання, щоб не втратити свою частку надзвичайно конкурентного ринку освіти.

Бурхливий розвиток цієї нової надзвичайно демократичної форми навчання створив плідну платформу для утворення нових слів.

Окрім **distance education** чи **distance learning**, з'явилася ціла низка новоутворень**: e-learning, online learning, online education, telelearning web-education, web-based education, web-learning, digital education, digital learning, wire learning, dotcom education, dotcom learning, virtual education, virtual learning.**

Усе більше вищих навчальних закладів оснащуються комп'ютерною та телекомунікаційною технікою та підключаються до мережі Інтернет, пропонуючи дистанційні курси. Їх стали називати **virtual university, cybercollege, cyberschool, teleschool, dotcom college, online university, e-university** . Для учасників дистанційної освіти з'явились нові слова**: wired student, virtual student, cybereducator, cyberlecturer, e-learner**, які стали користуватися своїм "особливим розкладом занять" (**virtual timetable**). Навчальні програми та матеріали, лекції та семінари одержали назву: **cyberseminar, cyberlecture, online course, teleseminar, telecourse.**

У перше десятиріччя XXI століття особливо бурхливо стали розвиватися технології мобільного зв'язку, які і стали останнім часом визначати вплив на словниковий стан англійської мови. Якщо раніше "cyber" називали "чумою", то прийшла черга "чумою" назвати "mobile" чи "wireless" (mobile TV, mobile music, mobile advertising, mobile e-mail, mobile gambling, mobile content, mobile dating, wireless call, wireless VoIP, wireless bandwidth, wireless Web, wireless broadband, wireless subscriber)

Mobile TV requires the coordinated efforts of content providers, network operators, and handset makers—and companies have to convince consumers to buy the new services. But the Navigator, priced at $585 before operator subsidies, taps into the existing satellite network and doesn't even require a mobile phone network. "You take it out of the box and it works," says Nokia's Geust.[Business Week, February 12, 2007]

З появою Інтернет з'явився віртуальний простір, який надав свободу дій усім його учасникам. Ця "необмежена" демократія викликала захоплення в одних, але засмутила інших, а деяких навіть налякала. Мережею Інтернет ніхто не володів, як того не прагнули деякі уряди. Але ситуація почала змінюватися в кінці 90-х років, коли з'явилася технологія **geolocation**, котра визнала джерело походження інформації.

Розробка мобільних технологій уже призвела до утворення цілої низки абревіатур: **WAP, One 2 One, MVNO, Wi-Fi, 2,5 G, 3G, 4G, FOMA, EMS, MMS, WLAN**. Технологія **WAP (Wireless Access Protocol)** не набула широкого розповсюдження внаслідок багатьох недоліків, які розчарували користувачів мобільного зв'язку..Абревіатура **One 2 One** продовжує ряд незвичайних новоутворень з використанням цифри "2" .**One2One** позначає новий тип оптових послуг, які розпочали надавати на новому ринку "мобільного" Інтернет деякі оператори мобільних мереж (**MVNO - mobile virtual network operator**) . Повна реалізація технологій "мобільного" Інтернет можлива тільки після впровадження мереж 3-го покоління (**3G networks**), які зможуть повноцінно обслуговувати всі мобільні технології. Оскільки це потребує значних капіталовкладень, на даному етапі розробляється перехідний варіант - мережі покоління **2,5 G**. Особливо успішно це реалізується в Японії. У США набув розповсюдження стандарт **Wi-Fi (Wireless Fidelity**), який

дозволяє підключити комп'ютери до Інтернет на відстані (радіус дії стандарту біля 45 метрів), що не дозволяє цій технології конкурувати з мобільними за право стати міжнародними стандартами. Локальні мережі з локальним доступом (LAN) у мобільних технологіях набули форму **WLAN (wireless local access network**). З'являються нові стандарти для передачі в Інтернет текстових послань з графікою та анімацією **EMS** (**enhanced messaging service**), який є перехідним форматом **MMS (multimedia messaging**). Послуги мереж 3-го покоління **FOMA (freedom of multimedia access**) уже зараз пропонують більші швидкості для підтримки відеотелефонії та одночасної передачі даних та голосу по мережі "мобільного" Інтернету.

Відчувають на собі вплив інформаційної революції засоби масової інформації. Виникли такі нові поняття, як "техномедіа" **(technomedia**), "кібержурналістика" (**cyberjournalism**). Саме у зв'язку з новітньою інформаційною технікою виник неологізм **datacasting** (**data+broadcasting**) як загальне слово для позначення передачі будь-якої інформації через цифрові мережі, у той час як слово **Webcasting (web+broadcasting**) позначає передачу інформації через світову павутину.

Розробка та впровадження нових інтернетівських технологій зумовили утворення специфічних неологізмів – "ретронімів ", під якими розуміються нові позначення вже відомих предметів у зв'язку з появою нових різновидів таких предметів і необхідністю більш чіткого розмежування старого та нового поняття [Safire, 3; 22]. Наприклад, успішне впровадження "електронної торгівлі" **(e-commerce, e-sales**), за якою з'явилася "мобільна комерція" (**m-commerce**), яка спричинила необхідність створення таких неологізмів, як **face-to-face sales, stores with doors** для позначення "реальної", а не "віртуальної" торгівлі. Нові види електронної пошти (**e-mail, V-mail, voice mail**) стали причиною появи неологізмів **hard mail** для позначення звичайної, "паперової" пошти; розповсюдження "електронних книг" (**e-books**) створило нове слово **p-book** для позначення "паперових" книг. Таким чином, завдяки необхідності розмежування "кібернетичних" (віртуальних чи цифрових) і "докібернетичних" понять була створена значна кількість паралелей: **virtual time – real time; cyberspace – real reality; virtual college – brick-and-mortar college** і т.д.

Universal has told Apple that it will continue to supply all its songs for the time being, but that it will now treat Apple in exactly the same way that it treats other **bricks-and-mortar retailers**, who do not have defined, long-term, supply contracts. [The Independent, 3 July 2007]

Отже, останнє десятиліття минулого століття і початок нового є періодом бурхливого розвитку майже всіх сторін життя суспільства, однак серед них варто особливо відзначити сферу інформаційних технологій. Мова, для якої суспільство є соціальним середовищем, переконливо це підтверджує. Перспективою подальшої роботи є дослідження лінгвальних та екстралінгвальних факторів, які впливають на розвиток лексичної системи англійської мови у сфері інформаційних технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жлуктенко Ю.А. Неорганический язык в многоязычной ситуации / Ю.А Жлуктенко // Языковые ситуации и взаимодействие языков.- К.: Наукова думка, 1989.- С.22-42.
2. Зацний Ю.А., Пахомова Т.О. Мова і суспільство: збагачення словникового складу сучасної англійської мови / Ю.А. Зацний, Т.О.Пахомова. - Запоріжжя: Запорізький державний університет, 2001.- С.174.
3. Safire W. Return of Retronyms / W. Safire // The New York Times Magazine. – 1995.-March 15.-P.22-23.